

Medlemsnytt 1/2024

Ordföranden har ordet

I fredags kväll (9 februari) var rekordmånga av Artistens vänner samlade i Göteborgs universitets huvudbyggnad i Vasaparken. 40 var anmälda, men några hade fått vinterförkylning och fick stanna hemma.

Liksom vid föregående års februariträff samlades vi i den vackra Gula salongen där vi umgicks en stund över något att äta och dricka. Vi fick också lyssna till Anders Carlssons intressanta berättelse om hur orkesterlivet växte fram i Göteborg, tidigare och tydligare än i andra svenska städer, och hur Musikhögskolan bildades redan 1916. Som forskare i musikvetenskap är Anders mycket kunnig i ämnet. Hans doktorsavhandling kom 1996 – ”*Handel och Bacchus eller Händel och Bach?*”: *det borgerliga musiklivet och dess orkesterbildningar i köpmannastaden Göteborg under andra hälften av 1800-talet.*

Monica Ling hade tagit med ett flertal exemplar av den bok som hennes man, professor Jan Ling, och professor Martin Fritz skrivit om föregångaren till det nuvarande konserthuset: *Musiken på Heden : konserthus och orkesterförening i Göteborg 1905.* Monica skänkte generöst boken till alla intresserade.

Efter medlemsamlingen vandrade vi runt en stund i den vackra byggnaden, för att sedan förena oss med övrig publik som kommit för att lyssna till *University of Gothenburg Symphony Orchestra* under ledning av Gudrun Dahlkvist. Kvällens fina program innehöll musik av Carl Maria von Weber, Maurice Ravel och Jean Sibelius.

Apropå historiens vingslag – jag har flera gånger på sistone fått frågan om hur länge föreningen Artistens vänner har funnits. Jag kan berätta att vi nu är inne på det åttonde verksamhetsåret. Föreningen bildades den 16 november 2016. Det är kanske dags att börja fundera över vad vi ska göra för att fira i november 2026!

Bengt-Ove Boström

Porträttet

Catharina Bergil

Foto: Gunilla Rahm

Catharina Bergil är enhetschef med ansvar för scenområdet inom Högskolan för scen och musik. Som enhetschef ansvarar hon för en enhet med forskning, fyra lärarlag och sex utbildningsprogram i skådespeleri, opera, musikal, contemporary performative arts m.m. Inom enheten finns fyra ledningsfunktioner med programansvar för enhetens utbildningar, samt en ämnesföreläsare. Liksom vid andra utbildningar inom HSM knyts årligen en mängd gästpedagoger i olika omfattning till utbildningarna.

På HSM:s hemsida kan ni hitta mer information om [Catharina](#), inte minst i hennes omfattande CV.

Innan hon kom till HSM hade hon verkat i tio år på Världskulturmuseet. Under åtta år var hon som programchef ansvarig för att bygga upp och genomföra Världskulturmuseets programverksamhet. Hon upplevde uppdraget att få bygga upp en ny verksamhet i ett helt nytt hus som mycket spännande och inspirerande.

Efter åtta år fick hon också träda in i rollen som biträdande museichef, och efter ett år i den rollen blev hon tillförordnad museichef i samband med rekryteringen av ny museichef.

Vid den tiden (2012) dök möjligheten att som enhetschef få arbeta med skådespelarutbildningarna inom HSM upp, och hon sökte sig då dit. Så småningom (2015) fördes de olika scenutbildningarna samman i en enhet, och Catharina blev den nya enhetens chef.

Det var den korta versionen. Därutöver finns i hennes CV en stor mängd uppdrag som projektledare, curator, producent, sakkunnig, jurymedlem, moderator, handledare och som ledamot och ordförande i styrelser och referensgrupper m.m. Det är tydligt att hennes roll inom HSM, och tidigare Världskulturmuseet, medfört många kontakter med kulturverksamhet i omvärlden, verksamhet som kunnat dra nytta av hennes kompetens. Utöver uppdragens intressanta innehåll så har Catharina uppskattat att få knyta kontakter med människor som i andra verksamheter arbetar med kulturverksamhet – lokalt, nationellt och internationellt. Perspektiven kan skifta, men man delar också en hel del erfarenheter.

Varför hamnade då Catharina på den yrkesbana som hon nu följer i ganska många år? Tittar vi närmare på utbildningsdelen av hennes CV så hittar vi där en fil kand i engelska och dramatik (varav 60 p engelska på GU:s filial på Sussex University) samt examen från kulturvetarlinjen (med praktik på National Theatre i London) – båda vid Göteborgs universitet. Teater fanns således tidigt i Catharinas blickfång. Jag frågar om hon då tänkte i termer av eget skådespeleri eller i sådana roller som det senare blev. Catharina berättar att hon inledningsvis lockades av tanken på att bli skådespelare, men avstod så småningom från att söka en sådan utbildning. Intresset fanns dock kvar, vilket syns tydligt i de utbildningar hon valde. Faktiskt ”pryade” hon redan under sin gymnasieutbildning på scenskolan i Göteborg.

Bland alla de lärare som Catharina kom i kontakt med under sin utbildning nämner hon särskilt Tomas Forser som betydelsefull för hennes fortsättning inom området. Hennes roller i olika sammanhang blev så småningom producentens, ”möjliggörarens” snarare än rollen av den som själv framträder på scen. Under en tid var hon producent på Folkteatern, och kunde 1987 lägga till fortbildning på Dramatiska institutet till sin övriga utbildning. Flera chefsutbildningar blev det också. Med en bred beskrivning av chefsrollen så kanske egenskaperna producent, ”möjliggörare” även kan användas för att beskriva delar av den rollen.

fortsättning nästa sida

Porträttet, fortsättning

Från tiden på Världskulturmuseet, och naturligtvis på Folkteatern och Stadsteatern, där hon så småningom fick anställning som producent, så var Catharina van vid det utåtriktade perspektivet, dvs. program och föreställningar som riktade sig till en extern publik. Det perspektivet finns ju även på HSM i och med den publika del som ingår i utbildningarna, och naturligtvis också indirekt genom att man utbildar för studenternas framtida föreställningar. Det blir dock en skillnad i kontakten med omvärlden, som det tog Catharina lite tid att vänja sig vid.

Catharina känner sig egentligen inte som en vanlig akademiker. Under 80- och 90 -talen undervisade hon på Avd för Dramatik på GU, och kontakten med unga och engagerade studenter inspirerade, vilket var ett viktigt skäl för henne att söka sig tillbaka till universitetet. Skolans kontakt med omvärlden är också viktig för henne, och allas delaktighet i kultur ligger henne varmt om hjärtat. Hon är därför glad över att skolan blivit alltmer engagerad i sin omvärld. Catharina själv är ordförande i styrelsen för Angereds teater, och det finns ett samarbete mellan skådespelarutbildningen vid HSM och Angereds folkhögskola.

Jag frågar avslutningsvis Catharina om det är något särskilt, utöver det vi redan pratat om, som hon vill att jag ska berätta om i denna text. Hon nämner då först satsningen på scenkonst för barn och unga – en verksamhet där HSM samarbetar med Angereds Teater, Backa Teater, Masthuggsteatern och Regionteater Väst. De studenter som började på skådespelarprogrammet hösten 2021 har, som Catharina uttrycker det, ”marinerats” i perspektivet scenkonst för barn och unga genom pilotprojektet [c/o ung teater](#) – en hittills utforskad arbetsmetod inom skådespelarutbildning och en satsning som nu får mycket uppmärksamhet inom teaterbranschen.

För det andra nämner hon det [Artist in residence-program](#) som innebär att internationellt välrenommerade konstnärer och artister engageras för att vara gästlärare inom utbildningsprogrammen på Högskolan för scen och musik. Programmet har varit mycket betydelsefullt för studenternas kontakt med den professionella världen. Mellan åren 2018 och 2023 var musikerna Isabelle van Keulen och Ross Daly samt skådespelaren David Dencik gästlärare. Under perioden 2024–2027 kommer studenter vid Högskolan för scen och musik att få träffa mezzosopranen Anne Sofie von Otter samt två andra artister. Programmet finansieras med ekonomiskt stöd från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.

Bengt-Ove Boström

Artistens vänners program för vårterminen 2024

Den 9 februari genomförde vi årets första medlemsträff i anslutning till en konsert av University of Gothenburg Symphony Orchestra. Ytterligare två medlemsträffar har beslutats:

Måndag den 25 mars i HDK/Valand, Vasagatan

17.00 Årsmöte

18.00 Kammaropera

19.00 Medlemsträff

Onsdag den 24 april på Kulturhuset Blå Stället, Angered

17.00 Medlemsträff på *Restaurang Kultur på Burk*, Blå Stället. Catharina Bergil gästar oss där. Catharina är enhetschef för scenområdet på Högskolan för scen och musik, och hon porträtteras i detta nummer av Medlemsnytt.

19.00 *Blås av matchen*, som är årets slutproduktion från treorna i skådespeleri. Pjäsen ges på Angereds teater, Blå Stället.

Ytterligare en medlemsträff kommer troligen att genomföras under maj månad. Mer information kommer så småningom.